

Wat gebeurt er bij een allergie?

Allergie is een complex verschijnsel. Naast kennis omtrent de veroorzakers, de reactie van het immuunsysteem en de uiterlijke verschijnselen, is het van belang te weten wat er nu precies in het lichaam gebeurt bij het optreden van een allergie. Een allergie kan zich op elke leeftijd manifesteren. Allergische reacties kunnen optreden in de neus, ogen, longen, de huid en andere organen.

Overgevoeligheid

De term 'overgevoeligheid' wordt gebruikt als overkoepelende term. Hieronder vallen niet alleen alle vormen van allergische reacties, maar ook intoleranties, controversiële bijwerkingen van voedsel en toevoegingen aan voedsel (additiva), bijwerkingen van geneesmiddelen, psychologische reacties en gedragsproblemen waarvoor omgevingsfactoren verantwoordelijk worden gesteld.

Allergie

Het gebruik van de term 'allergie' wordt beperkt tot die reacties waaraan immunologische mechanismen ten grondslag liggen of vermoed worden. Indien een immunologisch mechanisme niet kan worden aangetoond, wordt voorgesteld om het begrip 'niet-allergische overgevoeligheid' te hanteren. Een voorbeeld hiervan is overgevoeligheid voor aspirine.

Atopie

Atopie is een persoonlijke of familiale aanleg om IgE-antilichamen te produceren in re-

Allergische reactie van de huid.

actie op lage doses allergenen, gewoonlijk eiwitten, en om de typische symptomen van astma, rinoconjunctivitis of eczeem/dermatitis te krijgen.

IgE-gemedieerde en niet-IgE-gemedieerde allergie

Met de nieuwe terminologie wordt een onderscheid gemaakt tussen IgE-gemedieerde en niet-IgE-gemedieerde allergieën. Voorbeelden van deze laatste zijn ziektebeelden waar-

bij IgG-antilichamen (mede) een rol spelen, zoals anafylaxie door geneesmiddelen. Contactallergie en coeliakie zijn andere voorbeelden van niet-IgE-gemedieerde allergie. In al deze gevallen domineren andere antilichamen dan IgE of bepaalde ontstekingscellen, bijvoorbeeld eosinofielen, het beeld. Met deze classificatie als achtergrond zijn alle allergische aandoeningen onderverdeeld in IgE-gemedieerd en niet-IgE-gemedieerd.

Het immuunsysteem

Onze gezondheid hangt voor een belangrijk deel af van een evenwichtig werkend immuunsysteem. Het immuunsysteem en de ontstekingsreactie stellen het lichaam in staat indringers te verwijderen en zich te herstellen. Soms treden dit soort afweerprocessen op zonder dat daarvoor een reden is: het immuunsysteem is dan uit balans en schiet zijn doel voorbij. Er ontstaat zonder reden een ontstekingsreactie die schadelijk is voor het lichaam. Dit soort schadelijke reacties ligt ten grondslag aan vrijwel alle 'welvaartsziektes'.

Hoe ontstaan allergische klachten?

Allergische klachten zoals eczeem worden niet door de stof zelf veroorzaakt, maar door het immuunsysteem dat te heftig reageert. De stoffen die een allergische reactie kunnen veroorzaken, worden allergenen genoemd. Een allergie kan pas ontstaan na eerdere blootstelling aan het allergeen. De eerste keer